

Civîna 65an li Zanîngeha Zaxoyê

Civîna Kurmancî ya 65an dîsan bi mêvandarîya Zanîngeha Zaxoyê, di navbera rojên 25.10 – 5.11.2019an de, li bajarê Zaxoyê bi rê ve çû. Her di wan rojan de li zanîngehê Kongreya cihanê ya kurdnasîyê jî, ku bi hevkarîya Zanîngeha Zaxoyê û Enstîtuya Kurdî ya Parîsê, li dar ket. Karbidest û xwendekaran xizmeteke baş pêşkêşî mêvanan kir û ev kongre di medyaya Kurdistanê de xweş deng veda. Em gelekî spasdarî birêveberên zanîngehê û xwendekarên wê ne.

Di vê civînê de em li ser van babetan xebitîn: Erd, av û hewa di devoka Celalîyên Bazîdê de, Devoka Berrîya Mêrdînê, Hin peyvên kêmnas - nenas, Ferhengoka Ehmedê Nalbend, Hin heywanên ku navên wan yê zanistî bi

kurdî - kurdistanî ne, Nexş û nîgarên berrikan, Gotinên ji Zargotina Kurdan û Peyvên kêmnas - nenas li Behdînan.

Ev hevalên han di civînê de beşdar bûn: Khosro Abdullahî (Selmas), Rênas Awdal (Zaxo), Mistefa Aydogan (Mêrdîn), Omîdê Mistefayê Celalî (Bazîd), Lezgînê Çalî (Barzan), Newzad Hirorî (Dihok), Hemîd Kiliçaslan (Mêrdîn), Eyub Kiran (Qerejdax), Mehmûd Lewendî (Qerejdax), Ebdilwehab Mûsa (Berwarî), Emîn Narozi (Batman), Selam Nûman (Qamişlo), Fadil Omer (Dihok), Zinar Soran (Dêrik), Îsmail Şahîn (Sêmel), Têmûrê Xelil (Rewan), Reşo Zîlan (Agirî).

Hindek Peyvên Kêmnas yê Behdînan

- I -

Amadekar: Lezgînê ÇALÎ

kurdî	tirkî	fransizî	ingilîzî
alefkî; ji nişkê ve, alifkî	aniden	soudain, tout d'un coup	suddenly
amî bûn; ecêbgirtî bûn	şaşa kalmak, hayret etmek	être étonné, ahuri, stupéfait	to be astound, to be amazed
<ez amî bûm>	hayret ettim	j'étais étonné, stupéfait	I was amazed
ava; ducanî	hamile	enceinte,	pregnant
bayloz; elok, eleşîş, şamî	hindi	dinde	turkey (the bird)
beleşek; tûzên hişkîrî yê gundoran	kurutulmuş kavun dilimi	tranche de melon séchée	dried melon slice
belîn; bilîn	uğraşmak	s'occuper, s'affairer	to tinker, to fumble
caranî kirin; çend carî kirin, carî kirin	birkaç kez yapmak	refaire quelque chose à plusieurs reprises	do something several times repeatedly
çen	küçük ekmek parçaları	morceau de pain ou de nourriture donné à un chien pour le récompenser	the piece of bread or food given to a guard dog as bribe
<seyê fêrî çenan bû bêxêr e>	ekmek kırıntılarına alışmış köpek hayırsızdır	le chien habitué à être récompensé n'est bon à rien	the dog accustomed to bread crumbs is useless
çileçile; barçêmik, çilîmilî, çirîmirî, mêmêrong, mêronk, çekçekîle, çermçermok, şevşevok, şevşevînk, şebşebok	yarasa	chauve-souris	bat (the bird)
raçêlek; zezûrî	sığırcık	étourneau	starling the bird
dilûk; kûzer, kozer	elekle elenirken kalan artık	résidus de grains, paille sur l'aire de battage	stalks of a cereal crop that stays in a sieve or sifter
dîra; genimok	mısır	maïs	corn, maize
dîstik; qazana mezin	büyük kazan	chaudron	big pot, caldron
gîrî; rextik, xirtik, dolmik	dolmalık kabak	courgette	zucchini squash
gîrok; gulle, şingalî	kurşun	balle	bullet
gîx	yara izi	cicatrice	scar
gîvirandin;	irileşmek, şişmanlamak	faire pousser, engraisser	batten, fatten
gîvirikî	gelişmiş büyümüş, (canlılar için)	grandelet	grown up, plump child
gîvirîn	büyüme, semirmek, canlı için	pousser, grandir	fatten, grow up
gîzê xwe ji yekî kirin;	sakınmak, çekinmek	prendre garde, s'abstenir, se tenir à distance, éviter qn	shun, eschew and stay away from someone
gîzê xwe girtin	temkinli davranmak	être sur ses gardes, être prudent	avoid, stay clear from, eschew
gîzgirtî	temkinli	prudent, sur ses gardes	stayed clear, cautious
gorim; xwîşka şuyî	görümce	belle-sœur (soeur du mari)	one's husband's sister
guşme; meremît, meremût	sade menengic veya badem ve cevizle ezdikten sonra pekmez karıştırılarak yenen bir kahvaltılık yemek türü	pâte de térébinthe mêlée du raisiné agrémentée parfois de noix ou d'amandes pilées servie au petit-déjeuner	terebinth ground with or without walnuts and usually mixed with grape moalesis and eaten as breakfast dish
havildan; hilgirtin, hildan	kaldırmak	soulever,	pick up, lift up
hêfkirin/hêfdan; lê nihêrîn, berê xwe dan	bakmak	regarder, observer	to look, to observe
herêm bûn; nêzîk bûn {herêmî filan tiştî bûn}	yaklaşmak, yakınlaşmak	s'approcher	to come close, approach
herîşik; bnr kur 53 > hevrişk	bkz Kurm. n° 53 hevrişk	cf. Kurm. n° 53 hevrişk	see Kurm. N° 53 hevrişk
hêrizîn	beceriksizce, sakarca	manier ou gérer avec maladresse	fumble, to handle or manage awkwardly
hunîn; hinûn;	sıvamak	enduire	to daub, to plaster
<ez dihunim, min hunî, bihune!>			

hetan; tanê bi herrîyê hunî	çalı çırpıdan örülmüş, çamurla sıvanmış çit	haie de brindilles couvertes de boue	a hedge made of twigs coated with dirt and mud
hêzme; dillihêvketin, diltevlîhevîbûn, me'dxelandin, qilderabûn, 'elincî	mide bulantısı	nausée	nausea
hîl; bawerî, jê êmin bûn	güven	confiance	trust, assurance
<bi Ella hîla me bi te heyê>	vallahi sana güveniyoruz	par Dieu, nous te faisons confiance	we swear God that we trust you
hîlhîlk; têtîkê beqan, masîkê keran	kurbağa yavrusu	têtard	tadpole, polliwig
hîmî; xuryayî, mehî, mehyayî	yıpranmış	usé, élimé, râpé	worn by rubbing or extensive use, as of cloths
hizimtin; tep bûn, rûçûn	içe doğru yumulmak, çökmek	s'engouffrer, sombrer	to sink [as of sinkholes]
ıllakî; îcbarî	mecburi	obligatoire	obligatory, compulsory
kalîstok; kaxik, pîrût	seramik	céramique	earthenware, terra cotta, crock
kanis; xû, edet	görenek, adet, huy	disposition, habitude, caractère	character, disposition, habit
<ev çi kanisê te hey?>	nedir senin bu adetin?	qu'est-ce cette habitude que tu as ?	what is this manner that you have?
kelok	duygulu, etkili	émouvant, touchant, sensible	emotionally and sensationally effective
<mûzîka wî kelok e.>	mûziği duygulandırıcıdır	sa musique est touchante, émouvante	his music is touching
kilîle; beqmaroşk, mazîrek	kertenkele	lézard	lizard
kilmîç; gilî, girêz	sümük [mucus]	morve	nasal
kiranî	tatbik etme, uygulama, yerine getirme	pratiqué, application	practically practiced, actually done
kiranî kirin	tatbik etmek, uygulamak, yerine getirmek	pratiquer, appliquer, mettre en pratique	to do practically, to do actually
<kira xwe kiranî kir?> ??	eylemine tatbik etti/	il a mis en pratique son action	he practiced the action
kirope kirin	ağaçları aşırı budamak	élaguer, émonder	to pollard [a tree]

Hin peyvên kêmnas – nenas

- XII -

Amadekar: Reşo ZÎLAN

kurdi	tirkî	fransizî	ingilizî
desthewar	avare	oisif, désœuvré	idle
destebar; destdanhev	iki kişinin el ele tutuşarak yük yüklemesi	se donner la main pour soulever et placer une charge	load handling
sexme; sîxme	çubuk, sırık	bâton, perche	stick
eşkene, avdonk	et suyu	bouillon de viande	broth, stock
patîle; kadesurk, sembusek, şamborek	gözleme	galette fine sans levain	pirogue
xulqteğ	asabi	irascible, coléreux	short-tempered
pilût kirin : kinc jê daxistin: <qûna wan pilût bikin>	soymak (elbise için)	déshabiller, dévêtir	to undress, to strip
kûz kirin	domaltmak	incliner le buste	to crouch down
kamkêşî: <dîwarekî kamkêşî ye>	rutubet tutan, rutubet çeken, rutubetli	hygroscopique	hygroscopic
kamandin, kamkirin	duvarın nemlenmesi	s'humidifier, devenir humide	the humidity of the wall
peçrûm kirin	kırılmış cam veya seramik gibi şeyleri yapıştırmak	recoller les morceaux de verre ou de céramique brisée	to glue together (shards of glass or ceramic)
leydan	ottan halat yapmak için kullanılan sarma aleti	outil servant à enrouler des gerbes d'herbes pour faire des cordes	a tool for making rope out of grass
lûr kirin; badan, lûl dan	döndürmek	faire tourner	to spin
palax	kuru hasır otu	jonc séché utilisé pour confectionner des nattes	dried reed used in making straw mats

Di devoka Celaliyan a Bazîdê de "erd, av û hewa"

- III -

Amadekar: Omîdê Mistefayê CELALÎ

kurdi	tirkî	fransizî	ingilizî
cemad ketin erdê; qerîse girtin	don tutmak	geler	to freeze
sênc; germahî; <sênca (tîna) hewayê şikestîye>	ısı	chaleur	heat, warmth
cembere (cemberek, cemre, koz, zîp)	zemheri	la période la plus froide de l'hiver	the coldest time in winter
hewayê zozanê	yayla havası	le temps ou l'air des estives	highland weather
hewayê aranê	kışlak havası	le temps ou l'air du bas pays, des lieux d'hivernage	lowland weather
rojên werzan			
pîrê; 1. sîsiyê biharê	23 mart günü	le 23 mars	23rd of march
2. firtoneka pîrê; tîpiyên pîrê	18 – 23 mart arası tipi	giboulées de la période du 18 au 23 mars	the stormy period that lasts from the 18th to 23rd of march
kernemût; kernewût	29 mart günü	le 29 mars	29th of march
gamêşqiran; gamêşqirîn	18 nisan	le 18 avril (le 7 avril ailleurs)	18th of April (7th of April elsewhere)
sêzdek	2 nisan	le 2 avril	2nd of April
çuxsermîlan	uzun süren kış	long hiver	prolonged winter
sala dirêj	artık yıl(366 gün)	année bissextile	leap year
salê (zivistan ?) dirêj kir	kış uzun sürdü	l'hiver a été long	winter lasted long

Hinek heywanên ku navê wan bi Kurd û Kurdistanê hatine bi nav kirin

Amadekar: Eyûb KIRAN

navê latîni	navê kurdî	navê tirkî	navê fransîzî	navê îngilîzî
<i>vulpes vulpes Kurdistanica</i>	roviyê sor ê Kurdistanê	Kürdistan kızıl tilkisi	renard rouge du Kurdistan	Kurdistan red fox
<i>glyptothorax kurdistanicus</i>	masiyê Zêya biçûk,	vantuzlu yayın balığı	poisson-chat suceur mésopotamien	mesopotamian sucking catfish
<i>oxynoemacheilus Kurdistanicus</i>	masiyê çemê Çomanê	Çoman nehri balığı	poisson de rivière de Choman	Choman river fish
<i>oxynoemacheilus Tigris</i>	masiyê çemê Dicleyê	Dicle nehri balığı	poisson du Tigre	Tigris river fish
<i>oxynoemacheilus hazarensis</i>	masiyê gola Hezerê	Hazar gölü balığı	poisson du Lac Hazar	Hazar lake fish
<i>vipera raddei Kurdistanica</i>	maregîskê Kurdistanê	Ağrı engereği	vipère de roche raddei du Kurdistan	Kurdistan rock viper of raddei
<i>hemidactylus Kurdicus</i>	gumgumoka Kurdan (Qeredax)	Karadağ kertenkeksi	lézard de Karadağ	Karadağ lizard
<i>salamandra infraimmaculata semenovi</i>	semenderê agirhez	Kurdistan ateş semenderi	salamandre de feu du Kurdistan	Kurdistan fire salamander
<i>timon Kurdistanicus</i>	gumgumoka Kurdistanê	karabaşlı kertenkele	lézard à tête noire du Kurdistan	Kurdistan lizard
<i>polyommatus Kurdistanicus</i>	pinpinîka Kurdistanê	çokgözlü Van esmeri kelebek	papillon brun du Kurdistan	Kurdistan brown butterfly
<i>lycaena kurdistanica</i>	pinpinîka sor a Kurdistanê	kermansah ateş güzeli kelebek	papillon couleur de feu du Kurdistan	Kurdistan fiery copper butterfly
<i>vanesa cardui</i>	pinpinîka strîyan	diken keleşi	papillon peint des épineux	painted lady
<i>gratidia (ramulus) kurda</i>	kuliyê kurdî yê gratidia	değnek çekirge	sauterelle kurde gratidia	Kurdish grasshopper of gratidia
<i>clonaria kurda (uvarov, 1944, Zaxo)</i>	kuliyê kurdî	değnek çekirge	sauterelle kurde clonaria	kurdish grasshopper
<i>dociostaurus kurdus</i>	kuliyê mezin yê Kurdan	Kürt çekirgesi	grande sauterelle kurde	kurdish great grasshopper
<i>saga hakkarica</i>	kulising	Hakkari çekirgesi	criquet de buisson de Hakkari	hakarian bush cricket
<i>isophya hakkarica</i>	kulîkeskê Hekarîyê	çayır çekirgesi	criquet vert de Hakkari	hakarian green cricket
<i>bolivaria kurda</i>	hespikê nebiyan yê Kurda	peygamber devesi	mante religieuse	kurdish praying mantis
<i>kurdia uvarovi</i>	kulîkeskê Kurdistanê	yeşil çekirge	criquet vert du Kurdistan	Kurdistan bush cricket
<i>kurdia nesterovi</i>	kulîkeskê Kurdistanê	yeşil çalı çekirgesi	criquet vert kurde de buisson	kurdistan bush cricket
<i>zabrus kurdistanicus</i>	kurmê zilên teneyan	ekin kambur böceği	coléoptère des champs	Kurdistan ground beetle
<i>camponotus Kurdistanicus</i>	murîyê mor	Kürdistan kırmızı karıncası	fourmi mauve du Kurdistan	Kurdistan purple ant
<i>cataglyphis Kurdistanica</i>	murîyê sor	kırmızı karınca	fourmi rouge du Kurdistan	Kurdistan red ant
<i>assyriella (levantina) Kurdistanica</i>	şeytanoka (qaqilok) Kurdistanê	Kürdistan salyangozu	escargot du Kurdistan	Kurdistan snail
<i>sheytanocus amidicus</i>	şeytanoka (qaqilok) Amidê	Amid salyangozu	escargot d'Amid	Amid snail
<i>assyriella Mardinensis</i>	şeytanoka (qaqilok) Mêrdînê	Mardin salyangozu	scargot de Mardin	Mardin snail

roviyê sor ê Kurdistanê,
vulpes vulpes Kurdistanica

masiyê Zêya biçûk,
glyptothorax kurdistanicus

masiyê çemê Çomanê,
oxynoemacheilus Kurdistanicus

masiyê çemê Dicleyê,
oxynoemacheilus Tigris

masiyê gola Hezarê,
oxynoemacheilus hazarensis

maregîskê Kurdistanê,
vipera raddei Kurdistanica

gumgumoka Kurdan (Qeredax),
hemidactylus Kurdicus

semenderê agirhez,
salamandra infraimmaculata semenovi

gumgumoka Kurdistanê,
timon Kurdistanicus

pinpinîka Kurdistanê,
polyommatus Kurdistanicus

pinpinîka sor a Kurdistanê,
lycaena kurdistanica

pinpinîka strîyan,
vanesa cardui

murîyê mor,
camponotus Kurdistanicus

murîyê sor,
cataglyphis Kurdistanica

Peyvên ji Zargotina Kurda

- II -

Ji pirtûka: O. Celîl û C. Celîl, 1978

Amadekar: Zinar SORAN

kurdî	tirkî	fransîzî	îngilîzî
kevink, kevnik	mendil	mouchoir	handkerchief
sêrebend; sêhrbaz	cadî	sorcière	witch
şeq û deq; teşqe	bela	trouble	trouble
serbêrî	1. sûtsağıcı başî, 2. sût sağımında hayvanın başını tutan	1. trayeuse en chef, 2. personne qui tient la tête de l'animal à traire	1. chief milkmaid, 2. the one who holds the animal's head during milking
sivetir; sibehtir, dotira rojê, roja paştir	ertesi gün	le jour d'après	the next day
nîx kirin; îx (êx) kirin, xîya kirin, nixandin	ihırtmak	faire mettre à genoux un chameau	to make a camel kneel
şev şkestin	geceyi yarlamak	passer le minuit	to pass midnight
bizirav	cesur	brave, courageux	brave
kesîv; kesîb	fakir	pauvre, indigent	poor
lêp; lêb, lêhb, xap	oyun, hile	tricherie, tromperie	trick
gerdenkêl	uzun dik boyunlu	qui a un cou long et droit	one who has a long, upright neck
stûlûle	uzun yuvarlak boyunlu	qui a un cou rond et long	one who has a long round neck
xisar	zarar, kayıp	perte, dommage	loss
bextreşî	iftira	calomnie	slander, calumny
birr	kısım, grup, sürü	partie, section, groupe	group, bunch (of people or animals)
bêwayîk; bêyûm, bêoxir	uğursuz	porte-malheur, de mauvais augure	inauspicious
kol vedan	eşelemek	creuser un trou	to dig a hole
xalçê; xalê çê	iyi dayı	oncle maternel bienveillant	good maternal uncle
bavçê	iyi baba	bon père	good father
soranî	bir tür kaliteli hançer	une variété de poignard de qualité	a kind of dagger
maşîyan; pêtî bûn	pörsüme	se recroqueviller	shrivel up
li rûbara dinyê	yeryüzünde	sur terre, sur la face du globe	on the surface of the earth

Devokê Berrîya Mêrdînê

- XIV -

Amadekar: Hemîd KILIÇASLAN

kurdî	tirkî	fransîzî	îngilîzî
lek; lik	plastik	plastique	plastic
qaşo; qaşka, qaşoka, goya, ne ji xwe ve, seko, qasto, di dilê xwe de	güya, sözde	soi-disant	so called
şeqapêl kirin; şeqopîlo kirin	1. bacakları aşırı açmak, 2. parçalamak	1) écarter largement les jambes, 2) écarteler	1. to do a split, 2. to split
totik	kafa	tête	head
totikvala	beyinsiz, kafasız	écervelé	brainless, stupid
vêl	yayvan	plat, plan	flat (specifically for dishes)
veqelaştin	yarmak	fendre	to dissect
werbêj	bir kerede elekten geçen	qui passe au premier tamissage	one round of sieving
werêv	süzüntü	liquide drainé	drained liquid
wezî	bir eğirmelik yün	quantité de laine à filer par un fuseau	one round of spinning wool
xweşber	iyi işleyen (cihaz), iyi çalışan (insan)	qui fonctionne bien, productif	well-working (person, device)
xewixîn	açlıktan bayılmak	s'évanouir d'inanition	faint with hunger
xirxêç	kargaşa	confusion, tohu-bohu	mess, chaos
xirram; tîşxal, kêran	sivri taşlık yer	sol caillouteux	gritty soil
xirpişîn	çullanmak, üstüne çökmek	se battre, se jeter sur	to throw oneself on to
xurufîn; xirifîn, xeriftin	bunamak	devenir sénile, gâteux	to become senile, dementia
xwîn avêtin	kan öksürmek	cracher du sang, hémoptysie	hemoptysis, expectoration of blood
xwîndawerivîn	iç kanama	hémorragie interne	internal bleeding
xwîn verişîn	kan kusmak	vomir du sang, hématemèse	hematemesis, the vomiting of blood
yekber	tek enli	(tissue) d'une simple largeur	single width fabric
yekker	tek parça	pièce d'un tenant	a single piece
zarêş; pidûkulî	dişeti iltihabı	gingivite	gingivitis
zengirîn	yananın cerahat bağlaması	suppuration d'une plaie	suppuration of the wound
zexelî	hile, kötü niyet	tricherie, tromperie, mauvaise foi	ill-intentioned dishonesty
ziravîçk	ipince	filiforme, mince	slim, slender
zivêr bûn	bıkmak	en avoir marre	to be bored, to be fed up
zivêr kirin	bıktırmak	exaspérer, excéder	to bore someone
zopelan; zopzope, zirzope, zepzepe	kaba insan	grossier, malotru, brute	rude
zorçoxî; zorçoyî, zorbazî	şiddet kullanma, kaba kuvvet kullanma	usage de la force, de la violence	use of force
zorga	baskı, zorlama	coercition, contrainte	coercion
zotik	rektum	anus, rectum	rectum
dercaw	havlu	serviette (de bain)	towel
niqêr	leke	tache	stain
gambore; gembole	cesur	brave, courageux	brave, courageous

Nexşên berrikan

Amadekar: Îsmâîl Taha ŞAHÎN

GOL

GOLA
BIKUMKULAVK

GOLA ÛRISÎ

HÛRENEXŞ

ÇARNÊK (nêk = nîk)

ÇAVÇÛÇIK
çûçik = çûk

ÇAVIK

ÇEQELOK

GULBELAVK

KIRMIK (=kurmik)

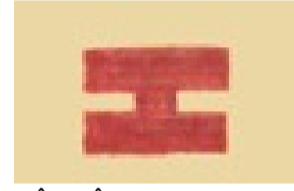
KOPALOK
(=gopalok)

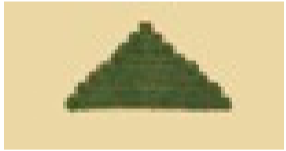
NÊK (=nîk)

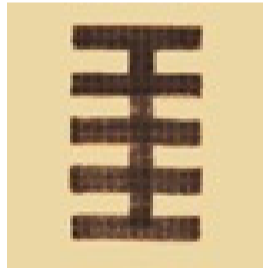
NÊKA TIRKÎNÊKA
BÊNANÎYÊ HEŞTNÊK

PÊPISÎK

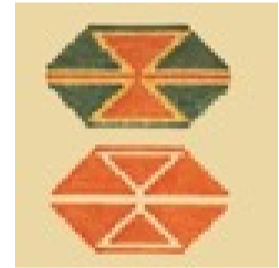
QAÇOLÎK

ŞE

STÊRIK

SUMKERK
(sum = sim)

ZÎLOYÎ

NEXŞÊN BERATÎYÊ

ÇARÇAVIK

KUMKULAVK

NÊKA ECEMÎ

ŞIMIK

YEMENÎYA GUHZENGIL

XEMŞUKUR

NEXŞÊN DORMANDOR Û DIRÊJAHÎYÊ

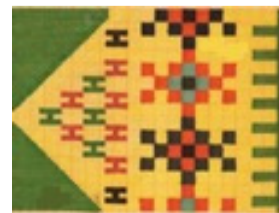
ÇEQIK, MEQESOK
(çeçik = çiqil)

DARIK

GORAN, herkî

GULEREŞK

KUMKULAVKA
SENEMÊRÎYÊ
<Heçya nekit
senemêrî, bila
neçit mala mêrî>

MERAŞÎ

GULHIZAR,
HIZARE

GULSARYA

KESNEKER

LÛLEPER

ŞEMERÎ

Ji Baxê Kurda: sercemê dîwana Ehmedê Nalbend berg 1 - VI -

Amadekar: Newzad HIRORÎ

kurdî	tirkî	fransîzî	îngilîzî
sifir (n.)	bakır	cuivre	copper
hawîş kirin	teselli etmek (çocuk için)	réconforter (un enfant), consoler	to comfort (especially a child)
gerisîn (tn.)	ezilmek, yenilmek	être défait, subir un échec, une défaite	to be defeated
veşîrîn (tnp.)	gizlenmek	se cacher, se dissimuler	to hide (int.)
cemisîn (tnp.)	pihtlaşmak	se coaguler, se solidifier	to coagulate, to solidify
deqisîn (tnp.)	gerilemek, gelişmemek	ne pas progresser, attarder,	to fail to thrive, to deteriorate
serkeş	asi, dik başlı	rebelle, désobéissant	rebel, disobedient
circir (m.)	münakaşa, dırdırlaşma	dispute, chamaillerie	haggle, wrangle
remidîn (tnp.)	aşırı sulamadan tarla ve bostanların çürümesi	pourrir (culture) en raison d'une irrigation excessive	to overirrigate
setimîn (tnp.)	çarpmak	se heurter, entrer en collision	to collide
tîvil (n.): tîvîkîl, tûşîk	kabuk	pelage	peel
dîlter	neşeli, sevinçli, keyifli	joyeux, gai, enjoué, allègre	joyful, delighted
jorda (ji jor de)	yukarıdan	de haut	downwards
mêvanhewîn	misafirperver	accueillant, hospitalier	hospitable
xwîs; xwîz	gizlice, gizli, sinsi	furtif, surnois	stealthy, sneaky
çav dan yekî: çav lê kirin	taklit etmek	imiter, singer,	imitate, to do like, to follow suit
tîlove (n.): tîlote, gelwaz, gîloze, gûşî	salkım	grappe	(hanging) cluster
bêxîret	tembel	oisif, paresseux	lazy
nejî	yokluk çeken, yoksul	miséreux, indigent	poverty-stricken
çavên yekî hatin der: ruhê yekî hatin der, kulecergî bûn	iflahî kesilmek	en baver, peiner, en voir de toutes les couleurs	to suffer heavily
şilikîn (tnp.)	aksamak	boiter	to limp
venan (tp.)	konmak, inmek, tuzak kurmak	se nicher, tendre un piège	to lurk, to set up (a trap), to stand up a stone
celandin (tp.)	ovalamak, temizlemek	purifier, laver à plusieurs reprises	to cleanse
rengîz	rengarenk, renk renk	coloré, polychrome	colourful
çav bi yekî ranebûn	birisinden utanmak	ne pas oser regarder qn, avoir honte envers qn	to be ashamed of somebody
girrik, girik (m.); lerza tayê	sıtma nöbeti	fièvre de paludisme, frisson de fièvre	chill, ague
havî: avî	yabancı, ecnebi	étranger	alien, foreigner
tesme (m.)	tasma, kayış	collet, collier	collar, strap, collet
rendeş: rende	rende	rabot	carpenter's plane
xulpelêl	kar veya toprak fırtınası	tourbillon	whirl
şolqetîn	işbitirici	expéditif, rapide	expediter
wecqetîn	işbitirici	expéditif, rapide	expediter
rengandin (tp.)	boyamak	peindre, teinter, colorier	to paint
piştîgiran; bargiran	yükü ağır olan	lourdement chargé, qui porte une charge lourde	heavy-laden
belafîş	anlamsız, saçma	absurde	absurd
vîrr li xwe dan: vîrt li xwe dan	aldırmamak, kulak asmamak, görmezden gelmek	ignorer, ne pas prêter attention	to ignore
bivîrr	kayıtsız, ilgisiz	indifférent	indifferent
bewîrîn (tnp.)	pişmemek (ekmek için)	ne pas être bien cuit (pain)	to become half-baked
pelatîq	kurnaz, üçkağıtçı, entrikacı	rusé, futé, malin,	cunning

KURMANCÎ

MAGAZINE LINGUISTIQUE KURDE, supplément du Bulletin de liaison et d'information
© INSTITUT KURDE DE PARIS, 106, rue La Fayette, 75010 Paris - France, Tel. : 00 33 (0)1 48 24 64 64, www.fikp.org
Directeur de la publication : Reşo ZILAN, Réalisation : M. HASSAN